

FORÆLDRE SAMARBEJDE DER VIRKER

Søren Laibach Smidt

Suzanne Krog

Dansk Pyskologisk forlag

Pris kr. 259

Jeg har undret mig over, at man på regeringsniveau, er startet med at fokusere på folkeskolen i stedet for at starte med førskoleområdet? Jeg tror, det er utrolig vigtigt, hvad der sker med børnene, *før* de starter i skole. Der er mange parametre, der er væsentlige, når vi ser på små børns trivsel. **"Forældre samarbejde der virker"** tager fat i forældresamarbejdet i førskolen, som jo er en vigtig del af det, der foregår rundt omkring børnene.

I en rapport fra det engelske forskningsprojekt EPPSE, konkluderer man, efter at have fulgt 3000 børn i deres familier i dagstilbud og langt op i skoletiden, at dagtilbudskvalitet er en betydelig faktor for børnenes skolemæssige præsentationer, såvel kognitivt som social både i skolestarten og i de senere klasser.

I kvalitets institutioner indgår samarbejdet mellem den pædagogiske personale og forældre som et vigtigt parameter for børns læring. Den i Danmark meget omtalte skolereform i Ontario i Canada viser også, at samarbejdet med forældre og med lokalsamfundet i videre forstand er afgørende for børnenes skolemæssige resultater.

Det engelske program HIPPEY, der bygger på empowerment- tankegang, sættes fokus på samarbejde mellem forældre og institution med henblik på at støtte barnets udvikling, kompetence og læring.

I Danmark har VIDA projektet undersøgt effekten af forskellige indsatser i relation til forældreinddragelse i forhold til udsatte børn. Dette studie viser ikke signifikante resultater af den gennemførte intervention med forældre inddragelse (Jensen 2013).

Nogle forskere i Danmark sår tvivl om, hvorvidt det har stor betydning at inddrage forældre som samarbejdspartnere angående læring og kompetence tilvækst (Ravn 2004 og 2011). Visse forskningsprojekter

herhjemme viser, at forældre har et bredere perspektiv end blot læring. Forældre ønsker:

1. trygge børn
1. stabilitet
2. kommunikation og dialog
3. læring på mange forskellige planer
4. høj faglighed hos pædagogerne
5. en god leder og gode kollegiale forhold

“Forældresamarbejde der virker” bygger på et kvalitetsstudie af forældresamarbejdet, men det er kun forældrene, der har bidraget. Forfatterne henvendte sig til 3 kommuner og bad om at få udpeget 2 institutioner i hver kommune, hvor forældre samarbejdet var *specielt velfungerende*. Her har man så udvalgt forskellige typer forældre. Interviewene er foretaget ud fra et narrativt perspektiv. Det er således vigtigt at notere sig, at bogen er bygget op omkring positive indfaldsvinkler, hvilket vi bestemt også har brug.

Forældrene peger på, at udgangspunktet og omdrejningspunktet for samarbejde mellem forældre og professionelle er *gensidig anderkendelse af hinanden*, hvilket optimerer indsatsen omkring børnene. Forældrene synes, at det er vigtigt at personalet lytter og at man også kan komme som forældre og diskutere svære ting. Som oftest oplever forældrene meget kvalificeret feedback fra pædagogerne på deres spørgsmål og bekymringer. Personalet er i stand til at bidrage med konkrete råd, som forældrene kan bruge. Nogle forældre føler sig usikre i forældrerollen og værdsætter meget, den viden som pædagogerne har om trivsel, læring og udvikling

Det er vigtigt for forældrene, at de professionelle har fokus på børnene og deres behov. Det er også vigtigt for forældrene, at institutionen giver plads til deres barns rytme og vaner.

Ligeledes sættes der fokus på, at der skabes forbindelse mellem de 2 verdener, så hvis børnehaven lægger vægt på, at man vasker hænder, så bør hjemmet fokusere på det samme.

Et helt kapitel handler om at være nyt barn på en institution med fokus på indkøringsperioden. Og et andet kapitel drejer sig om det daglige forældresamarbejde, hvor der ses på at udvikle en modtagelsespædagogik og en afhentningspædagog, hvor forældrene gerne vil have et indblik i, hvad der er sket i løbet af dagen. Jordnære dagligdags ting, som enhver forældre har brug for at forholde sig til. Refleksionsspørgsmål primært henvendt til pædagogerne er med til komme dybere I problematikkerne

Pædagogisk dokumentation er det nye dyr i åbenbaringen. Lærerplaner er både et forvaltningsmæssigt styringsredskab, en del af kvalitetssikringen, et ledelsesmæssigt styringsredskab samt et refleksionsredskab for personalet samt dokumentation for forældrene, hævder bogens forfattere.

Disse dokumenter er ikke primært målrettet forældre. Disse beskrivelser findes digitalt, men forfatterne mener ikke, at digitalisering er udnyttet fuldt ud for nuværende. Mange forældre oplever, at digitaliseringen passer til unge forældre, man kan læse når man har tid og lyst og er fri for krøllede sedler og nyhedsbreve. For nogle forældre er det også vigtigt med billeddokumentation og gerne ser de billeder af deres egen lille Hassan. Men det understreges, at den mundtlige kommunikation er vigtigere end den digitale. Det fremhæves som en fare hvis digital kommunikation kommer til at fylde for meget, fordi det så forringer kvaliteten af kommunikation. Endelig er der institutioner, der har haft IT problemer.

I bogen er der lagt meget vægt på at se på *forældremøder og forældresamtaler*.

På nogle institutioner er forældremøderne præget af, at pædagogerne allerede har taget nogle beslutninger ud fra deres pædagogiske afsæt, hvilket ikke giver forældrene megen plads til at komme med deres mening og til at diskutere. Mange forældre har et klart ønske om, at de gerne vil være med til at præge deres børns liv i institutionen. Fint at personalet har forberedt sig og tager mødeledelse, men forældrene vil gerne inviteres til dialog og debat.

Nogle forældre har været glade for at blive sat i de samme lege situationer, som deres børn. Og børnene har syntes at det var meget

morsomt, at deres far og mor har leget på legeladsen m.v. Forældrene er generelt glade for at snakke med de andre børns forældre.

I bogen beskrives forskellige former for forældresamtaler:

1. første samtale
2. den årlige samtale
3. overgangssamtaler
4. krisesamtaler
5. behovssamtaler

Alle disse former for samtale giver mulighed for at styrke forældrenes forældreskab, giver personalet indblik i barnets hjemmeliv samtidig med at disse samtaler giver mulighed for fælles pejlemærker og perspektiv samt større helhed og sammenhæng i barnets liv.

Et kapitel handler om fester og traditioner i institutionen og afslutningsvis forsøger man at prespektive fremtidens forældresamarbejde.

Her peger forældrene på, at der er en dynamisk sammenhæng mellem personalets kapacitet til at skabe samspil *med* forældre og samspillet mellem forældre *indbyrdes*. I Århus har man lavet en netværksmodel, der giver forældre mulighed for at mødes med forældre til andre børn, der er samme sted i livet. Endelig er der fokus på forældreinvolvering omkring børns læring. Clearinghouse for uddannelsesforskning beskriver forskellige former for forældreinvolvering:

1. pædagogen besøger hjemmet og instruerer forældre
2. forældre foretager bestemte aktiviteter med børnene
3. forældrene møder andre forældre
4. forælderne deltager i aktiviteter i daginstitutionen

I bogen konkluderes det, at når forældre har et gensidigt dialogisk samarbejde med det pædagogiske personale, så oplever de ikke pædagogernes indblanding som negativt - tværtimod.

Jeg er ganske enig i konklusionen, når jeg inddrager mine erfaringer med AVT - støtte til forældre, der har børn med høretab.

Ud fra den måde man har indsamlet informationer på, læser jeg, at man tager udgangspunkt i velfungerende institutioner. Jeg har 4 spørgsmål, som trænger sig på, når jeg læser denne meget positive bog:

1. Vil fremtidens besparelser på småbørnsområdet gøre det muligt at udføre de mange positive tiltag, der beskrives i bogen?
2. Hvor meget skal forældre ind omkring læring og i hvor høj grad skal førskolebørn have lov til "bare" at være børn?
3. Kan de nye mamut institutioner eller institutioner med en leder placeret et helt andet sted, leve op til de gode intentioner i bogen?
4. I dag tales der meget om at mindske ulighed i samfundet. Jeg kunne forestille mig en gruppe forældre, som det kunne være svært at få ind i det gode fælleskab?

Her er en god og jordnær bog, der kan give godt stof til kommunikation mellem forældre og pædagogisk personale på førskoleområdet. Lad mig fokusere på det positive, men tiden nu stiller store krav til det pædagogiske personale. Ingen tvivl om, at der bør være ekstremt meget fokus på det liv, vi byder førskolebørn på i institution, hvis de skal udvikle sig til livsduelige mennesker, der gavner samfundet.

Birgitte Franck